

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 31 NR 4 SEPT 2009

USU:are på resa
sid 5

**Dags att betala
årsavgiften för 2010**

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nr per år.
Ansvarig utgivare: Kersti Ullenhag
Redaktörer: Alf Karlström, Barbro Posse, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Fyris-Tryck AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Kersti Ullenhag

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl. 10.00–12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:	(bostadstelefon)
Ingrid Melin, ordförande	54 17 80
Guðrun Ahlborg Levander	69 63 79
Guðrun Bäckström	36 65 21
Gördis Hymér	30 05 70
Margareta Knutson	26 10 16
Elsa-Britta Larsson	32 02 68
Caare Smith	32 41 48
Mia Virving	38 52 01
Håkan Westergren	30 40 91
Malin Åkerblom	32 07 34

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: Musikföreläsare Magnus Bäckström utanför "sitt" hus
Foto: Alf Karlström

Några tips

Vid kaffet efter en julmiddag hos goda vänner fick vi av värden frågan: "Vilket är ert mest minnesvärda sommarminne?" Svaren blev av olika karaktär, men de gav flera fina tips om sevärdheter i sommarsverige.

Det är inte jul än, men inför nästa sommar vill jag gärna rekommendera ett par smultronställen i mitt värmäländska sommarland. I Berättarladan - Värmlands största lada ombyggd till en teaterscen – utanför Sunne kan man varje sommar få se en uppsättning av Västanå Teater. Här har man givetvis spelat Selma Lagerlöf men också Ibsen och Shakespeare. I somras spelade man Finlands nationalepos Kalevala. Föreställningarna får sin särprägel av lokalens rymd och har en alldeles speciell ton med sin anknytning till sagor och myter. De rymmer folklig musik, vackra dräkter, mycket dans och en spännande scenografi. Man utnyttjar den höga takhöjden ovanför scenen och målar i bilder som när böljande blå sjok i händerna på dansare symboliserade havet och dess rörelser i årets föreställning av Kalevala.

Är man i närheten av Sunne kan man också göra ett besök i en annan laddliknande byggnad som i tio rum fått ett konstnärligt innehåll. Rummen är en del av Alma Lööv museum – Museum of experimental & unexpected art – inte långt från Mårbacka. Museet har funnits i tio år och drivs av Marc och Karin Broos. I museet ingår också 16 paviljonger.

De ligger utspridda i ett skogsområde. Bland sommarens paviljonger återfanns bland annat "Lustpaviljongen", "Kafkapaviljongen" och "Skogsbaracken", den senares namn får här understryka att flertalet är såväl små som oansenliga. Museet arbetar främst med installationer som ingår i projekt. I år deltog ett 40-tal konstnärer, de allra flesta från utlandet. Ljusspel och musik ackompanjerade många installationer. Andra konstnärer uttryckte sig på video. Konstverken kunde väcka mörka eller ljusa känslor men de kunde också vara skattretande. Många inspirerade till frågan om sin innebörd och frågan om konstens gränser.

Somliga besökare blir stimulerade, andra blir arga, men det är inte troligt att Du blir oberörd om Du gör ett besök nästa sommar.

Denna sommar går mot sitt slut, men inom Uppsala Senioruniversitet behöver vi inte "långless". Vi har många stimulerande aktiviteter att välja bland, en gemensam sådan är jubileumsfirandet. Än en gång: "Välkommen!"

KERSTI ULLENHAG
Ordförande

Hedersmedlem

USU:s nestor Karl Gustavsson har under våren utsetts till hedersmedlem inom Senioruniversitetet.

Äldremässa 2009

Årets upplaga av äldremässan har temat: Leva livet – hela livet. Den kommer att ledas av "Ako" Nyttell Oldberg. Som vanligt medverkar välkända personer till exempel Barbro Westerholm och Kerstin Dellert. Föredragen tar upp olika aspekter på välbefinnande på äldre dar. Senioruniversitetet medverkar med information om USU:s verksamhet. Mässans program i sin helhet finns på USUs webbplats.

Resor och studiebesök

Onsdag 14 oktober

Du är värd en fest

Resa till Grythyttan.

Läs mer i Medlemsblad nr 3-2009.

Torsdag 22 oktober

Uppsala universitets porträttsamling

Universitetsantikvarie Margareta Nisser Dalman visar universitetets porträttsamling i universitetshuset.

Tider:

Kl. 13.15 Samling i universitetshallen.

Visningen tar ca en timme och är gratis.

Första anmälningdag: Onsdag 7 okt.

Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmari Ekholm och Gudrun Bäckström.

Onsdag 18 november

Uppsala universitets konst- samling (Studiesamlingen)

Den del av universitetets konstsamling som visas på Slottet kallas Studiesamlingen eftersom den tillkommit för att studenterna skulle få se konst i verkligheten. Samlingen omfattar europeisk konst från 1300- till 1800-talet.

Universitetsantikvarie Margareta Nisser Dalman blir vår guide.

Tider:

Kl. 14.00 Samling i receptionen i Slottet, ingång E (samma ingång som till Konstmuseet).

ANMÄLAN

Första anmälningdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen tel. 24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis).

Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och tel. nr.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Kl. 14.00–15.00 Visning av samlingarna.

Visningen är gratis.

Första anmälningdag: Onsdag 21 okt.

Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmari Ekholm och Gudrun Bäckström.

Torsdag 26 november

Barberaren i Sevilla

Kungliga Operan

Läs mer i Medlemsblad nr 3-2009. Det finns några platser kvar. Ring sekretariatet.

Onsdag 16 december

Elektra

Kungliga Operan

”Vi var ett gäng galna kvinnor” – så beskrev den första Klytaimnestra urpremiären 1909. De tre kvinnliga huvudrollerna i den blodiga tragedi som här blir psykologisk fallstudie hör till de mest utagerande i operarepertoaren. Att döda sin mor för att hämnas sin far var en symbolhandling med olika laddning i antikens Grekland och i psykoanalysens tidiga nittonhundratals.

Richard Strauss mest hårdföra musik avslutar operan i skoningslös C-dur.

Musik: Richard Strauss

Regi: Staffan Valdemar Holm

Framförs på tyska med översättning på textmaskin.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Uppsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Medverkande:

Klytaimnestra – Marianne Eklöf

Elektra – Katarina Dalayman

Chrysothemis – Emma Vetter

Aigisthos – Magnus Kyhle

Orestes – Johan Edholm

Ensemble: Kungliga Operans Kör / Kungliga Hovkapellet.

Tider:

Kl. 17.30 Buss avgår från S:t Eriks Torg.

Kl. 19.30 Föreställningen börjar. Föreställningens längd meddelas i anslutning till premiären som äger rum 12 dec. Hemfärd till Uppsala efter föreställningens slut.

Pris: 535 kr för biljett på främre parkett samt bussresa.

Första anmälningdag: Torsdag 8 okt. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Lördag 16 januari 2010

Carmen

Heby Folkets Hus

Upplev Metropolitan på digitala biografen i Heby Folkets Hus. Live från New York i HD-kvalitet och surroundljud.

En av tidernas mest populära operor, Carmen, handlar om sex, våld och rasism – men också om frihet. Det är utan tvekan ett av de allra största konstverken i historien. Det är en sexig opera i ordets alla bemärkelser. Angela Gheorghiu spelar titelns förföriska zigenerska i sin rolldebut mot Roberto Alagna som den besatte Don José.

Tider:

Kl. 17.30 Avfärd från S:t Eriks Torg (ej Bergsbrunna Buss).

Kl. 19.00 Föreställningen börjar. Speltid 4 tim.

Kl. 23.00 ca Hemfärd.

Kl. 24.00 ca Åter i Uppsala.

Första anmälningdag: Måndag 16 nov. Anmälan är bindande.

Pris: 315 kr för biljett samt bussresa.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Tisdag 9 mars 2010

Läderlappen

Kungliga Operan

Komisk operett i tre akter. Hustrun går på vift när hon tror mannen sitter inne, men de möts på samma fest i den klassiska operettens mest kända ikonverk. Lika bra som i Wien passar historien i nittonhundratjugotalets hektiska nöjesjakt på Rivieran, där det ”vackra folket” frotterar sig med internationella celebriteter. Sätt sprätt på pengarna innan allt går åt helvete! Den unika vitaliteten

i Johann Strauss musik har gett denna champagnegalopp över avgrunden en nisch i operarepertoaren.

Musik: Johann Strauss d. y.

Medverkande:

Anders Larsson, Michael Weinius, Marianne Hellgren Staykov, Lena Nordin, Carl Johan Falkman, Magnus Kyhle, Marcus Jupither, Jan Malmsjö, Helge Skoog.

Ensemble: Kungliga Operans Kör / Kungliga Hovkapellet.

Tider:

Kl. 17.30 Buss avgår från S:t Eriks Torg. Kl. 19.30 Föreställningen börjar. Föreställningens längd meddelas i anslutning till premiären som äger rum 30 jan. 2010.

Hemfärd till Uppsala efter föreställningens slut.

Pris: 535 kr för biljett på främre parkett samt bussresa.

Första anmälningsdag: Måndag 5 okt. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Tisdagsföreläsningar

Föreläsningarna äger rum kl. 13.15 i Sal X i universitetshuset. Föreläsningarna beräknas pågå till ca kl.14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30.

Hörselslinga finns.

Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Tisdagen den 29 september

Professor emeritus Staffan Ulfstrand
Hur Darwin fick sin stora idé.
Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Tisdagen den 13 oktober

Kulturjournalisten Ulrika Knutson
Aleksandra Kollontaj – Stalins diplomat och feminist med nio liv.
Gästvärd: Sven Lundström

Tisdagen den 27 oktober

Docent Johan Warell
2009 har förklarats för Astronomiåret. De senaste upptäckterna om solsystemets planeter.
Gästvärd: Sven Kullander

Tisdagen den 10 november

Professor emerita Anna Ivarsdotter
Från Gustav III:s Opera till Metropolitan

i Heby – från fåtalets till de mångas operaupplevelser.

Gästvärd: Johnny Andersson

Tisdagen den 24 november

Professor emerita Karin Caldwell
Det är 150 år sedan Svante Arrhenius föddes. Svante Arrhenius – en forskare med djärva tankar i traditionell miljö.
Gästvärd: Johnny Andersson

Tisdagen den 8 december

Professor emeritus Krister Wahlbäck
Hur kunde Finland ha sån tur 1809–1920?
Gästvärd: Sven Lundström

SVEN ALIN – *In memoriam*

En av Uppsala Senioruniversitetets hedersledamöter, pianisten och f.d. musikläraren Sven Alin har avlidit strax innan han skulle fylla 91 år. Han efterlämnar tre söner med familjer.

Sven pensionerades från sin musiklärartjänst i början av 1980-talet. En av hans pianoelever var verksam inom det dåvarande pensionärsuniversitetets styrelse. Hon föreslog att Sven skulle börja föreläsa om musik i föreningen. Sven accepterade med glädje. Han hade alltid känt en önskan att få berätta om tonsättare och deras verk och få dela med sig av sina kunskaper om och erfarenheter av musik till andra.

I många år höll han dessa musikföreläsningar, cirka 10 gånger per år. I början var det en liten skara på 10–12 personer i Missionskyrkans musikal. Gruppen växte snabbt och det var mot slutet runt 200 personer som lyssnade på hans musik i Kyrksalen. Det stora övergripande ämnet har varit seriös konstmusik. Ofta bidrog han själv med pianomusik på Missionskyrkans flygel.

Till Senioruniversitetets 25-årsjubileum hösten 2004 gavs det ut en skrift som var avsedd att spegla mångfalden i utbudet. I den rapporten skrev Sven Alin om sin musikserie och de olika musikteman han hade valt. Vid jubile-

Gotlandsresa med USU våren 09

Tore Stenström föreläser.

Senioruniversitetets femdagarsutflykt till Gotland på temat Gotlands medeltida kyrkokonst ägde rum under försommarens mest strålande solsken dagar. Första kvällen välkomnades vi till färdledare Tore och hustru Ingegerd Stenströms gästvänliga hus mittemot Fröjels vackra kyrka. Där bjöds det på dragspel med tilltugg under en stilig fladdrande Gotlandsfana. Inkvartering skedde på Hemse folkhögskola. Utmärkt gotländsk husmanskost med inslag av saffranspannkaka gav oss en stadig grund för utflyktsdagarna.

Följande dagar bjöd på bussresor genom Gotlands fagra landskap, till ett urval av kyrkor med särpräglad kultur- och konsthistorisk anknytning. ”Inte fler än fem-sex per dag”, enligt färdledaren. Förutom Tore fanns Teddy och Ulla Brunius med som resurspersoner av rang.

Målningars och utsmyckningars ursprungliga starka färgsättning kunde vi blott ana, men annat fick tolkningsalternativen att korsas. Ursprung, handelsvägar, signeringsteorier och stilutveckling diskuterades, med tidsbestäm-

ningar som ofta hamnade ”i seklets tredje fjärdedel”. Fyrtiotvå deltagare sökte lyhört uppsnappa meningsskiljaktigheter eller alternativa nyanseringar i det frekventa utbytet mellan Tore och Teddy, inklusive en utvärdering av tidigare kollegor som Rosvall med flera. Ett reseinslag som rimligen är få gotlandsfarare förunnat.

Kyrkfri utflykt

Att lägga in en kyrkfri utflyktsdag verkade inte helt fel, när vi återigen i sol besökte Stora Karlsö för en promenad över dess betes- och hedlandskap där även göken hördes ropa. Orkidéer, Linnés skogsbingel (såsom på vår hundralapp!), fågelklippor med sillgrisslor och tordmular och annat fångslade alla sinnen, och strapatserna var angenäma, utbytet likaså.

Dagarna därefter fortsatte längs vägar i syrenernas tid till dopfont (mussekuppar), reflektioner över ikonografi, lombardiska lejon i Hablingbo och miniföreläsningar från predikstolar av Tore, med välavvägda uttolkningar av alla de sedelärande berättelser som prydde väggar och dopfont.

Akustiken prövades i Laus kyrka, triumfkrucifix beundrades i andra, glas-målningar och altarskåp i Lye kyrka, och färgrika kalkmålningar och runtecken i Anga kyrka. En kväll var vi med på en alldeles förträfflig konsert med gregorianska inslag, framförd av Estniska radions flickkör i Grötlingbo kyrka.

Det blev naturligt att också tillbringa en dag i Visby. Bildstenarna i Gotlands museum samsades med en myckenhet jämförande kyrkoskulptur; ringmuren bevandrades, ruiner besöktes, historia och handel diskuterades, lärt och insiktsfullt. Sammantaget var det otroligt givande och minnesvärt. Vi tackar allt gott sällskap, organisatörer, busschauffören och framför alla andra Tore och Teddy.

MARIANNE OCH TERRY CARLBOM

et utsågs Sven Alin till hedersledamot i föreningen som tack för lång och mycket uppskattad medverkan.

Våren 2005 annonserade Sven Alin att han ville avsluta serien efter att ha haft den i 19 år. Han tyckte att de senaste åren blivit alltför stressiga. De som i många år lyssnat till hans musikserie blev väldigt besvikna eftersom serien var mycket populär. Det gjordes en namninsamling för att få honom att ändra sig, men Sven stod fast vid sitt beslut.

Det visade sig inte lätt att få någon att ta hand om hela den här musikserien. Den ersattes därför med en serie

där olika personer framträder och spelar och kommenterar sin favoritmusik. I den serien framträdde Sven Alin i november 2007. Programmet där Sven berättade om sitt musikliv spelades in på CD och vi är glada över att det finns i vårt arkiv.

Sven förunnades ett långt och rikt liv. Vi är tacksamma för att han under så många år var villig att dela med sig av sin musikkunskap till våra medlemmar.

För Uppsala Senioruniversitet

*Lars-Gunnar Holmström,
Ragnar Bergling, Maj Aldskogius,
Kersti Ullenhag*

Svensk-holländskt *seniorutbyte*

I maj 2009 åkte åtta USU-medlemmar till Groningen i Nederländerna för att möta holländska seniorer från Seniorenenacademie i Groningen och Drenthe. Tolv personer tog emot oss med öppna armar och solsken.

Den första dagen gavs information om staden Groningen och om utbytet mellan våra moderuniversitet. Under en guidad tur fick vi god inblick i stadens historia med bland annat S:t Martinkyrkan från 1200-talet och dess vackra omgivning.

Groningen är en livfull stad med 182 000 invånare varav 40 000 är studenter. Gammal arkitektur står bredvid modern. Ett lysande exempel på modernt tänkande är konstmuseet byggt 1996 efter ritningar av de italienska arkitekterna Alessandro och Francesco Mendini. Museet är utformat i en spektakulär båtform och måste ses! Här har arkitekterna med uppbrutna former skapat ett i vattnet och delvis under vattnet liggande fartyg som från takkonstruktionen till dörrhandtagen är

konstverk i sig. Mosaikmönster är en genomgående detalj i den konstnärliga utformningen. Kuriöst var att inför varje utställning målas väggarna om för att anpassas till konstverken. Förberedelserna för en kommande stor kubansk utställning pågick vid vårt besök, så vi fick även en glimt av den.

Under den första heldagsturen utanför Groningen besökte vi Menkema borg, en slags herrgård vars historia går tillbaka till 1300-talet. Den var fint omgiven av en vallgrav och en trädgårdsanläggning. Interiören var lämnad som om ägaren just gett sig av. Vi fortsatte vår färd norrut mot kusten till en nationalpark, som återvunnits från havet efter den stora översvämningskatastrofen på 1950-talet.

Vad holländarna gör med sin nyvunna mark fick vi bevis på i Esonstad. Där har byggherrarna konstruerat en helt ny stad med fritidshus i olika holländska stilar och till och med ett litet kanalsystem. Tyvärr har få köpare visat intresse, varför staden gav ett ödligt kulissintryck. Vi var nog de enda gäs-

terna på restaurangen. När den ekonomiska krisen är över blir det förhoppningsvis mer liv i Esonstad. Kontrasten var stor till den lilla fiskarstugan i Moddergat, där en stor barnfamilj levde ett hårt, fattigt liv utan några bekvämligheter ända fram till 1967.

Under den andra heldagsutflykten åkte vi mot tyska gränsen och besökte klostret Ter Apel från 1464, med en levande kyrka med vigselrum i munkarnas gamla matsal. Vi besökte också den magnifika fästningen Bourtange uppförd på den enda vägen över träskmarken mellan Tyskland och Groningen och som under sekler varit ointaglig för angripare. Nu var området restaurerat och ett mycket livligt besökt turistmål.

Vi fick också föreläsningar om Groningens senioruniversitet och om projektet "Virtual European Cultural Center". Det administreras från Groningen men där ingår också fem andra europeiska senioruniversitet, i likhet med Uppsala medlemmar i "European Federation of older Students at the Universities (EFOS)". Inom projektet studeras vardagskultur. Bland annat ingår jämförande studier i musik, litteratur och helgtraditioner, där både seniorers och ungdomars åsikter ska ingå.

Vi fick ett mycket givande besök i denna provins i den norra delen av Nederländerna och med den extra dimension som ett utbyte ger. I vilken turistresa som helst kan man uppleva ett sådant här program. Det som gör skillnad är att man vid ett utbyte får möta människor som lever i denna kultur. För varje dag lärde vi mer och mer känna våra holländska värdar och fick en god inblick i deras seniorliv. Vid sista kvällens goda och glada avskedsmiddag byttes adresser och uttalades förhoppningar om ett återseende i Uppsala nästa år.

Låt oss hoppas att USU vill fortsätta att ordna utbyten med europeiska seniorer vid andra senioruniversitet! Det ger nya aspekter på våra egna seniorliv.

**KARIN HAGSTRÖM OCH
ANNE-MARIE NILSSON**

EN MUSIKFÖRELÄSARE

TEXT: ALF KARLSTRÖM

– Jag är fiolspelman från Dalarna, en folkbildare och en entreprenör.

Det berättar en entusiastisk Magnus Bäckström, vd för Uppsala Konsert & Kongress AB, inför sitt framträdande i Senioruniversitetets föreläsningsserie Min musik.

– Jag gillar att bygga och skapa förutsättningar för människor och musik att mötas.

Och han har byggt upp en hel del under årens lopp. Till exempel startade han folkmusikfestivalen i Falun, drog igång branschmagasinet Lira och en högskoleutbildning inom musiken. Han har vidare en karriär som musiker och musiklärare. Allt detta gjorde att Magnus Bäckström hamnade i konserthusvärlden och var med om att starta konserthuset i Gävle, där han var vd under sex år.

– Det var speciellt påfrestande att dra igång en sådan verksamhet. Och jag sa efter några år i Gävle att det var en fantastisk erfarenhet – men aldrig mer!

Så såg han det vinnande förslaget i arkitekttävlingen i Uppsala, en skapelse med enorm kapacitet, enorma dimensioner och möjligheter.

– Här fanns ett arkitektoniskt uttryck och ambitioner som jag inte tidigare stött på i landet. Det var intressant.

Innan fullmäktige i Uppsala tagit beslut om bygget hade Magnus Bäckström rekryterats som vd för ”Musikens hus”.

– Bantningen som sedan skedde har överdramatiserats i bilden av det hela. Det sker av alla projekt i den storleksordningen och vi lider inte av det.

Har det blivit som du har tänkt dig?

– Det blev långt bättre och än mer fantastiskt än tänkt.

Magnus säger att han är glad och lycklig över hela anläggningen. Men även över den fantastiska personalen, som han menar har stora ambitioner och kvalifikationer.

– Det bekymrar mig dock att antagonismen sitter djupare i Uppsala än någon annanstans. Jag förstår att här finns många viljor, känslor och prestige. Och alla berörs vi av detta på olika sätt. Men det måste vi komma över och se framåt.

Uppsala som musikstad

Musiklivet i Uppsala beskriver Magnus Bäckström som väldigt brett med en imponerande nivå.

– Man har ett uppriktigt stort intresse och en av mina första iakttagelser, vid en konsert med en kammarorkester, var att det fanns ett enormt engagemang och kunnande bland publiken, vilket är en stor rikedom.

Problematiken för Magnus del är balansen mellan den traditionella och den nyskapande musiken.

– Den akademiska miljön är konservativ, man driver inte på och försöker sätta sin speciella prägel på musiklivet i landet. Uppsala är kosmopolitiskt, men i hemmamiljö.

Utgår från sin musikvärld

Temat för sin föreläsning går Magnus fortfarande och tänker på och har inte slutligt bestämt sig.

– Jag måste utgå från min musikvärld och min musikbakgrund. Men på vilka vägar jag ska ta mig fram återstår att fundera på.

Man behöver bara studera utbudet i ”Musikens hus” för att få en aning om vad som kan bli aktuellt.

– Jag tycker om att se in i musiken på lite andra ledder och bland annat fundera kring individualistiskt tänkande kontra kollektivt.

Magnus kommer att presentera musik från olika länder, kulturer och tider. Det blir ingen speciell genre utan en resa genom musiken som han själv har gjort.

– Jag kan inte komma ifrån musiken från Dalarna som är min självklara bas.

”Jag gillar att bygga och skapa förutsättningar för människor och musik att mötas”

Från skrifvarstugan

Ett barndomsminne

September 1939 – världskriget var ett faktum. Den 30 november bombades Helsingfors och många orter runt om av Sovjet. Staden brann och gatorna var täckta av glassplitter. Mörklägning, livsmedelsransonering, blixtkallning av värnpliktiga, utflyttning av alla viktiga kontor, främst statens, till landsorten, evakuering av barn och åldringar till landet.

Det rådde fullkomligt kaos överallt. Vår lilla familj, Mor och Far, min bror, som var tio år och jag nyss fyllda tre, hade levtt ett helt lugnt, normalt liv. Nu var inget sig likt längre, Far blev inkallad och Mor bara grät och grät. Det var svårt att förstå för en så liten flicka vad världskriget betyder. Visst förstod jag att det måste vara någonting alldeles hemskt när alla runtomkring var ledsna och min bror berättade målande om hur dessa bullrande maskiner kunde sprida död överallt. Han förstod nog inte heller, men visst var det spännande händelser i en tioårings liv. Varje kväll skulle mörka filter hängas för alla fönster och ingen fick vistas ute efter mörkrets inbrott. När bomblarmet gick skulle alla så fort som möjligt söka sig till närmaste bombskydd. Under en tid kom larmen ofta och det innebar att man sällan klädde av sig allt inför natten, jag fick behålla livstykke och strumpor på i fall vi brådsnkande måste ge oss iväg. Vårt bombskydd låg i ett närliggande kvarter och det var fuktigt och kallt därinne.

Jag var i alla fall glad över att inte behöva knäppa livstycket varje dag, det var rätt besvärligt att få i alla knappar då det skulle knäppas i ryggen. Senare har jag funderat över varför livstycket inte kunde knäppas fram istället, det hade underlättat på alla sätt, men så var det inte då.

Min mor fick arbete på en matbespis-

ning och min bror gick fortfarande i skolan och kunde klara sig på egen hand några timmar, men hur skulle det bli för mig. Mor tog ett snabbt beslut, jag skulle få komma till mormor. Första dagen mor var ledig packades mina saker i en väska och vi skulle ta tåget till mormor. Jag var glad och förväntansfull, tills min bror berättade att vi kanske aldrig skulle se varandra igen, att dessa bullrande maskiner kunde utplåna oss alla och förstöra allt. Jag föll i gråt och min bror fick ett nyp i örat av mor.

Mormor bodde ensam i sin lilla stuga, långt till närmaste granne och affären, men hon ville inte flytta, tyckte det var lugnt och bra som det var och helt ensam var hon ju inte. Några höns, en elak tupp, fyra får och en bagge, hunden Boj och tvillingkatterna A och B.

Det var tre kilometers promenad från stationen och sedan ca 300 meter på en oplogad skogsväg fram till mormors stuga. Väl inne i stugvärmens fick vi ”cikoria-kaffe” och skorpor. Mormor förvarade dem i en plåtburk på spiselkranen och den togs fram bara vid särskilda tillfällen. Det krasade så härligt i munnen och mormor sade att vi fick ta så många vi ville. Mor tyckte det var dags för oss att gå ut och hälsa på djuren medan hon och mormor pratades vid och snart blev det tid för dem att åka tillbaka. Jag grät, ingen visste ju om och när vi skulle ses igen. Mor grät också och mormor fick med mildt våld ta mig ifrån hennes famntag.

Mormor var stor och trygg, långkjolar, förkläde och huvudduk. Varje söndag tog hon på ett rent, struket förkläde och huvudduk, plåtburken kom fram och vi doppade. Sedan satte mormor sig i gungstolen och jag på en pall med huvudet i hennes knä. Det var dags för gudstjänsten, radion användes bara för nyheter och

gudstjänst. Det var en skön stund, mormor vaggade sakta fram och tillbaka medan hon sjöng med i alla psalmer, förklädet doftade nystruket, klockan tickade och doften av ”kaffet” satt kvar i köket. Jag lärde mig många psalmer som finns kvar i mitt minne än i dag.

Tiden gick, mor hade lovat, att till jul skulle alla komma till mormor och vi skulle vara tillsammans, jag räknade dagarna, men det blev inte så. Det var omöjligt att ta sig ut från staden och från min far hade ingenting hörts.

Mormor hade i hemlighet sytt en trasdocka till mig, den fick namnet Ada och följde mig troget under lång tid. En äggkakaka till ”kaffet” i stället för skorpor och gröt på kvällen blev vår julmiddag. Allt andades frid.

Då hördes ljudet av flera ryska bombplan som var på väg mot Huvudstaden. Jag hörde mormors röst, Gud hjälpe oss alla. Vi kunde höra dånet när bomberna träffade sitt mål, hela stugan vibrerade.

När det blev stilla igen gick vi ut på trappan, hela himlen var rödfärgad – Helsingfors brann. Jag var rädd och grät tyst, nu skulle det komma som min bror berättat om, vi skulle alla dö och aldrig få träffas mer. Hela min lilla kropp skakade. Mormor svepte in mig i sin långa kjol, höll med båda armarna runt mig och sade. Kom ihåg en sak Siw, när Gud är med dig kan ingen vara mot dig. De orden har jag burit med mig genom livet.

Den natten fick jag ligga hos mormor, det var varmt och skönt, linimentet, som mormor smorde in sina värkande ben med, luktade starkt och sved i ögonen, mormors lugna röst när hon bad aftonbönen, värmen från kakelugnen och klockans tickande gjorde att allt kändes tryggt och lugnt igen.

SIW STRÖMBERG